

Î N C H E I E R E

18 ianuarie 2017

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președinte, judecătorul
Judecătorii

Valeriu Doagă
Sveatoslav Moldovan
Tamara Chișca-Doneva

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de către Societatea cu Răspundere Limitată „Global Prestservice”, Platon Alexandru și Rusnac Dumitru,

în pricina civilă la cererea de chemare în judecată a Societății cu Răspundere Limitată „Global Prestservice”, Platon Alexandru și Rusnac Dumitru împotriva lui Renato Usatîi cu privire la constatarea răspândirii informației defăimătoare care îi lezează reputația profesională, obligarea dezmințirii informației răspândite și repararea prejudiciului moral,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 13 octombrie 2016 prin care a fost respins apelul declarat de Societatea cu Răspundere Limitată „Global Prestservice”, Platon Alexandru și Rusnac Dumitru și menținută hotărârea Judecătoriei Comerciale de Circumscripție din 18 mai 2016 prin care acțiunea a fost respinsă,

c o n s t a t ă :

La 09 octombrie 2015, SRL „Global Prestservice”, Platon Alexandru și Rusnac Dumitru au depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Renato Usatîi cu privire la constatarea răspândirii informației defăimătoare care îi lezează reputația profesională, obligarea dezmințirii informației răspândite și repararea prejudiciului moral.

În motivarea acțiunii reclamanții au invocat că în anul 2012, în temeiul contractului de cesiune Primăria mun. Bălți a cesionat serviciul de salubritate și curățare a teritoriul din municipiul Bălți pentru un termen de 49 de ani, concedentul asumându-și obligații de a achita lunar prețul pentru serviciile de curățenie, sursa de finanțare a contractului fiind bugetul local.

Unul din drepturile cesionarului stabilite în contract a fost dreptul de a încasa prețul pentru prestarea serviciului de salubritate și curățare a teritoriul din municipiul Bălți, însă în legătură cu neonorarea obligațiilor de plată de către Primăria mun. Bălți și datoriile acumulate în acest sens „Global Prestservice” SRL este în imposibilitate de a achita salariile față de personal și plățile față de furnizorii săi.

Menționează reclamantii că la data de 24 septembrie 2015, mai mulți angajați ai „Global Prestservice” SRL au organizat o grevă în fața Primăriei mun. Bălți, la care au participat și reprezentanții „Global Prestservice” SRL, Platon Alexandru și Rusnac Dumitru cu intenția de a discuta cu angajații ieșiți în stradă.

Astfel, în fața manifestanților a ieșit Renato Usatîi și în prezența, protestatarilor, a reprezentanților mass-media și a unor angajați ai Primăriei a amenințat reprezentanții companiei SRL „Global Prestservice” cu răfuială fizică numindu-i cu cuvinte necenzurate de genul: *„O să vă sparg capurile... vă voi îngropa în asfalt pe ambii... o să te pun în căruciorul de invalizi... sunteți o bandă de nemernici, escroci, care jefuiți oamenii... plecați de aici să nu vă mai văd...”*, fapt ce se confirmă prin înregistrările video, care au fost plasate în aceeași zi pe contul youtube – Ренато Усатый, și pe pagina web: <http://rul.md>, <http://www.youtube.com/watch?t=129&v=D9UbxNw6hx8> (min. 1 :3), <http://rul.md/musomom-beltsah-poyzvlyu> (min. 19:26), imaginile video fiind ulterior preluate de mai multe portaluri de știri și mediatizate.

Mai indică reclamantii că în aceeași zi, pe rețeaua socială facebook, utilizatorul Renato Usatîi a plasat același spot video, însoțit de un mesaj, în care de asemenea se conținea o amenințare cu răfuială fizică: *„Деньги эти разбойники (jefuitori), я думаю, просто прикарманили. А за то, что сами наварились, а рабочих оставили без средств, их вообще на городской свалке закопаю (îi voi îngropa la groapa de gunoi a orașului)”*, afirmații ce au fost confirmate și în cadrul unei emisiuni televizate la radiodifuzorul BTV.

Susțin reclamantii că declarațiile respective nu corespund realității, depășesc limita libertății de exprimare încălcând flagrant principiul prezumției nevinovăției, și lezează reputația profesională a companiei SRL „Global Prestservice”, precum și onoarea și demnitatea reprezentanților companiei, prezenți la greva organizată la 24 septembrie 2015.

În drept își întemeiază cerințele în baza art. 10 din Convenția europeană pentru drepturile omului, art. 21 din Constituția Republicii Moldova, art. 7 din Legea cu privire la libertatea de exprimare nr. 64 din 23 aprilie 2010 și art. 16 Cod civil.

Solicită constatarea răspândirii informației defăimătoare de către Renato Usatîi la adresa SRL „Global Prestservice”, Platon Alexandru și Rusnac Dumitru la data de 24 septembrie 2015 în fața Primăriei mun. Bălți cu ocazia unei greve organizate de mai mulți angajați ai SRL „Global Prestservice” precum și prin intermediul contului youtube - Ренато Усатый, a paginii web <http://ru1.md>. și a contului facebook al utilizatorului - Renato Usatii, obligarea lui Renato Usatîi să dezmințască informațiile răspândite, sub forma adresării unei dezmințiri video către reclamantii SRL „Global Prestservice”, Platon Alexandru și Rusnac Dumitru, prin intermediul contului youtube - Ренато Усатый, a paginii web <http://ru1.md>. și a contului facebook al utilizatorului - Renato Usatii, cu textul: *„Eu, Renato Usatîi, prin prezenta dezmințesc toate informațiile defăimătoare răspândite la adresa „Global Prestservice” SRL, Platon Alexandru și Rusnac Dumitru în data de 24 septembrie 2015, în fața Primăriei municipiului Bălți, cu ocazia unei greve organizate de mai mulți angajați ai „Global Prestservice” SRL, precum și prin intermediul contului youtube - Ренато Усатый, a paginii web http://ru1.md și a contului facebook al utilizatorului - Renato Usatii. Informațiile respective sunt neadevărate și nefondate. Exprim scuze pentru declarațiile defăimătoare făcute la adresa Companiei „Global Prestservice” SRL și reprezentanților acesteia Platon Alexandru și Rusnac Dumitru”* și repararea

prejudiciului moral cauzat prin răspândirea de informații defăimătoare în mărime de 1 leu.

La 11 aprilie 2016, SRL „Global Prestservice”, Platon Alexandru și Rusnac Dumitru au depus cerere de concretizare a cerințelor prin care din motivele invocate în acțiunea inițială au solicitat constarea răspândirii următoarelor informații defăimătoare, care lezează reputația profesională, la adresa „Global Prestservice” SRL, Platon Alexandru și Rusnac Dumitru de către pârâtul Renato Usatîi în data de 24 septembrie 2015, în fața Primăriei municipiului Bălți cu ocazia unei greve organizate de mai mulți angajați ai „Global Prestservice” SRL, precum și prin intermediul contului youtube - Ренато Усатый, a paginii web <http://rul.md>, și a contului facebook al utilizatorului - Renato Usatii: *„O să vă sparg capurile ... vă voi îngropa în asfalt pe ambii... o să te pun în căruciorul de invalizi.. sunteți o bandă de nemernici, escroci, care jefuiți oamenii.. plecați de aici să nu vă mai văd...”*. *„Banii, acești jefuitori, cred că, pur și simplu și i-au pus în buzunar. Iar pentru aceea că singuri s-au îmbogățit, iar pe muncitori i-au lăsat fără mijloace, pe ei, în general, îi voi îngropa la groapa de gunoi a orașului”*, obligarea lui Renato Usatîi să dezmințască informațiile răspândite, sub forma adresării unei dezmințiri video către reclamanții „Global Prestservice” SRL, Platon Alexandru și Rusnac Dumitru, prin intermediul contului youtube - Ренато Усатый, a paginii web <http://rul.md> și a contului facebook al utilizatorului - Renato Usatii, cu textul: *„Eu, Renato Usatîi, prin prezenta dezmințesc toate informațiile defăimătoare răspândite la adresa „Global Prestservice” SRL, Platon Alexandru și Rusnac Dumitru în data de 24 septembrie 2015, în fața Primăriei municipiului Bălți, cu ocazia unei greve organizate de mai mulți angajați ai „Global Prestservice” SRL, precum și prin intermediul contului youtube - Ренато Усатый, a paginii web <http://rul.md>, și a contului facebook al utilizatorului - Renato Usatîi. Informațiile respective sunt neadevărate și nefondate. Exprim scuze pentru declarațiile defăimătoare făcute la adresa Companiei „Global Prestservice” SRL și reprezentanților acesteia Platon Alexandru și Rusnac Dumitru”, și repararea prejudiciului moral în mărime de 1 leu.*

Prin hotărîrea Judecătorei Comerciale de Circumscripție din 18 mai 2016 acțiunea a fost respinsă ca neîntemeiată.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 13 octombrie 2016, a fost respins apelul declarat de SRL „Global Prestservice”, Platon Alexandru și Rusnac Dumitru și menținută hotărîrea primei instanțe.

Pentru a decide astfel, instanța de apel cu referire la circumstanțele cauzei a invocat prevederile art. 1 alin. (1), (2), art. art. 3, 4 și art. 7 al Legii cu privire la libertatea de exprimare și a conchis că declarațiile făcute de Renato Usatîi la data de 24 septembrie 2015 în adresa reprezentanților SRL „Global Prestservice”, Platon Alexandru și Rusnac Dumitru *„... sunteți o bandă de nemernici, escroci, care jefuiți oamenii.. plecați de aici să nu vă mai văd...”*. *„Banii, acești jefuitori, cred că, pur și simplu și i-au pus în buzunar..”* nu pot fi catalogate ca fiind defăimătoare pentru aceștia întrucît declarațiile respective reprezintă judecăți de valoare.

Sub acest aspect instanța de apel a remarcat că acolo unde o judecată de valoare se bazează pe fapte, aceasta nu trebuie considerată defăimătoare atâta timp cât faptele sunt rezonabil de exacte și comunicate cu bună credință și cât judecata de valoare nu are intenția de a conduce la o concluzie falsă chiar dacă aceasta este posibilă.

Totodată, instanța de apel a reținut că la materialele cauzei nu au fost prezentate careva probe care ar demonstra că declarațiile făcute de Renato Usatfi la 24 septembrie 2015, au adus defăimare reprezentanților SRL „Global Prestservice”, Platon Alexandru și Rusnac Dumitru, care este efectul negativ suferit de aceștia ca urmare a atingerii aduse onoarei și reputației profesionale ale acestora prin deteriorarea percepției celorlalți asupra lor.

Iar cu referire la afirmațiile „*O să vă sparg capurile ... vă voi îngropa în asfalt pe ambii... o să te pun în căruciorul de invalizi...*” instanța de apel a reținut că acestea constituie amenințări care sunt de competența organelor de urmărire penală.

În context, instanța de apel, cu referire la prevederile art. 1398 alin. (1) Cod civil care stabilesc temeiul și condițiile generale ale răspunderii delictuale, a remarcat că apelanților nu le-a fost adusă atingerea drepturilor personale nepatrimoniale în sensul art. 1422 care reglementează repararea prejudiciului moral.

La 22 noiembrie 2016, SRL „Global Prestservice”, Platon Alexandru și Rusnac Dumitru au declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și hotărârii primei instanțe cu emiterea unei noi hotărâri prin care acțiunea să fie admisă în sensul formulat.

În motivarea recursului cu referire la circumstanțele menționate în cererea de chemare în judecată au invocat că decizia instanței de apel este ilegală și rezultă din interpretarea eronată a prevederilor art. 7 din Legea cu privire la libertatea de exprimare

Astfel, consemnează recurenții că declarațiile intimatului-pârât nu se bazează pe un substrat factologic suficient, or, asemenea acuzații de escrocherie și jaf nu pot fi considerate ca fiind judecați de valoare deoarece cad sub incidența Codului penal, urmînd a fi dovedite de Renato Usatfi prin sentințe de judecată irevocabile.

Consideră că la caz este evident că declarațiile care sunt obiect al acestui litigiu au un caracter defăimător chiar dacă sunt catalogate ca judecați de valoare

În conformitate cu art. 434 alin. (1) CPC, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale.

Astfel, instanța de recurs consideră că recurentul s-a conformat prevederilor legale și a declarat recursul la 22 noiembrie 2016 împotriva deciziei instanței de apel din 13 octombrie 2016 în termen.

Examinând temeiurile recursului, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de către SRL „Global Prestservice”, Platon Alexandru și Rusnac Dumitru este inadmisibil din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) CPC, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin.(4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin.(3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Conform prevederilor art. 433 lit. a) CPC, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art.432 alin. (2), (3) și (4).

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de către SRL „Global Prestservice”, Platon Alexandru și Rusnac Dumitru este nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432, alin.(2), (3) și (4) CPC, or recurentul nu a invocat nici un temei care ar indica la ilegalitatea deciziei instanței de apel.

Mai mult, argumentele invocate în recurs se axează asupra fondului cauzei, constituind o reproducere a celor aduse în cererea de apel.

Prin urmare, argumentele recursului nu indică la încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural de către instanța de apel, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Or, recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează și faptul că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. art. 432, alin.(2), (3) și (4) CPC.

Aici, completul Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ține să menționeze că conform jurisprudenței CEDO, recursurile trebuie să fie efective, adică să fie capabile să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri (cauza Purcell contra Irlandei, 16 aprilie 1991), pe când în recursul declarat de către SRL „Global Prestservice”, Platon Alexandru și Rusnac Dumitru este asemenea aspecte nu se regăsesc.

Distinct de cele relatate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de către SRL „Global Prestservice”, Platon Alexandru și Rusnac Dumitru este ca inadmisibil.

În conformitate cu art. art. 270, 431 alin. (2), art. 433 lit. a), art. 440 CPC, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d i s p u n e :

Recursul declarat de către Societatea cu Răspundere Limitată „Global Prestservice”, Platon Alexandru și Rusnac Dumitru se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președinte, judecătorul

Valeriu Doagă

Judecătorii

Sveatoslav Moldovan

Tamara Chișca-Doneva